1849. N°. 96.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 10 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 9 Augustus.

Het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz. heeft eene circulaire aan de Leeraars der Protestantsche gemeenten uitgevaardigd, om op Zondag den 26sten dezer een' Bededag te houden.

— Sedert de laatste opgave van Dingsdag den 7den Augustus zijn alhier bijgekomen 9 Cholera-lijders, overleden 9, hersteld 93. Totaal 1272, overleden 717, hersteld 376, in behandeling 179.

— De *'s Gravenh. Nieuwsbode* meldt, dat aldaar een valsch tien-guldenstuk met het jaartal 1840 in omloop is gebragt. Het draagt de navolgende kenmerken: twee wigtjes vijf korrels te ligt; de buste zeer weinig gelijkend; een zware trek om den mond; het oog defect; de letters slordig; hoog geel van kleur.

— Uit Rotterdam wordt gemeld, dat twee personen uit die stad, Snelleman en Wessels, te Balogna aan de Wolga in Rusland, eene stoomboot voor particuliere rekening hadden gebouwd, die den 28sten April van stapel liep en uitmuntend voldoet. Zij hadden 30 Russische arbeiders onder zich gehad.

— Te Rotterdam zijn in de laatste drie maanden aan de cholera ruim 700 personen overleden; in Junij alleen 462.

— Te Haarlem zijn door de Commissie voor het Staats-examen den 7den dezer, 13 jongelieden geëxamineerd en 9 toegelaten. Den 8sten, 12 geëxamineerd en 10 toegelaten.

's GRAVENHAGE, 9 Augustus.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Uit het algemeen verslag op het ontwerp van belasting, tot dekking van het tekort, enz. blijkt, dat hoewel algemeen hulde doende aan de zorg, door de Regering aan dezen nieuwen arbeid besteed, en gaarne erkennende, dat de Memorie van Beantwoording met opzigt tot het belastingstelsel nuttige wenken bevat, de groote meerderheid meent die voordragt voor allezins ontijdig te moeten verklaren. Het hoofdbezwaar dat de Kamer tot geenen definitiven maatregel tot dekking van het tekort meent te moeten medewerken, zoolang het stelsel van vereenvoudiging en bezuiniging, hetwelk de Regering verklaard heeft te willen invoeren, niet in haar geheel en in de bijzonderheden aan haar bekend is geworden, bestaat nog in volle kracht en weegt zelfs, naar het oordeel van velen, zwaarder dan te voren. De besparingen worden in dat stuk, niet slechts voor 1849, maar ook voor 1850, op niet meer dan een millioen gulden 's jaars geraamd, waaronder dan nog de vermindering van het 1ste hoofdstuk der staatsbegrooting, ten bedrage van ƒ 450,000, begrepen is, zoodat het Ministerie zich vleit, na twee jaren tijds, eene bezuiniging van ƒ 550,000 's jaars te zullen hebben bewerkt; terwijl in het bekende verslag van den Raad der tijdelijke Ministers aan den Koning, van 13 November 1848, de vermindering van uitgaven, door vereenvoudiging, minstens twee millioen zal kunnen bedragen, en de Minister van Binnenl. Zaken, in zijne den 30sten Julij, uit naam van geheel het Ministerie, in de Kamer gehoudene rede verzekerd heeft, dat het verslag van November 1848, voor zooveel de daarin vermelde onderwerpen betreft, de grondslag der handelingen van het Ministerie is, met vrijheid om de daarin aangeduide vereenvoudigingen te wijzigen. Het in te voeren stelsel van vereenvoudiging en bezuiniging is dus aan de Kamer nog zoo goed als onbekend. Zij mist alle zekerheid, dat daaromtrent niets zal worden verzuimd of nagelaten; zij bezit aan den anderen kant geenerlei waarborg, dat het beginsel van bezuiniging niet zal worden toegepast op zoodanige rijks-uitgaven, die in het welbegrepen belang des vaderlands niet mogen worden ingekrompen. En nu meende de groote meerderheid, dat de Kamer onder zoodanige omstandigheden niet mogt medewerken tot vaststelling eener wet, die, ofschoon daarbij eene vermindering van lasten plaats vindt, dan toch te gelijker tijd de strekking heeft, om eenen nieuwen last op de natie te doen drukken.

Er is nog meer. Het tijdstip van de indiening der staatsbegrooting voor 1850 nadert. Uit die begrooting, zal de Kamer eenigermate het stelsel der regering kunnen opmaken, dan zal het geschikte oogenblik gekomen zijn, om te handelen over de middelen tot dekking. Zoo doende zou men getrouw blijven aan den door velen voorgestanen regel, dat in eene welgeordende staatshuishouding eerst de volstrekt noodzakelijke uitgaven vastgesteld en daarna de middelen tot bestrijding daarvan beraamd moeten worden.

Dat uitstel kan niet schaden, gelijk de Regering zulks stilzwijgend erkent, door het voorstel om de nieuwe belasting eerst met 1°. Januarij in werking te doen komen, en door het aangekondigd voornemen om het over 1848 bestaande tekort slechts zeer langzaam en trapsgewijze, binnen een tijdsverloop van 3 of 4 jaren te dekken, en omdat in de behoeften der Staatskas voorloopig door schatkistbiljetten voorzien is. — Nog eene andere beschouwing behoort hierbij, ten minste naar het gevoelen van sommige leden, niet uit het oog te worden verloren, dat namelijk sedert Julij 1848 de toestand der geldmiddelen minder ongunstig is geworden. De thans ingekomene memorie van beantwoording behelst, gelijk reeds hiervoor is aangestipt, in dit opzigt onderscheidene verblijdende bijzonderheden, waarom men het onraadzaam acht, nu reeds tot het vaststellen eener nieuwe belasting over te gaan.

Enkele leden waren over het algemeen gunstig voor de wet gestemd. Zij meenden, dat toch werkelijk de afschaffing der genoemde accijnsen, eene aanmerkelijke verligting van lasten voor het talrijkste deel der bevolking zou aanbrengen; dat, indien ook nu weder dat voorstel ter zijde wierd geschoven, de invoering der belasting op de inkomsten met den aanvang van 1850, die dan toch in meer dan één opzigt wenschelijk was, ligt onmogelijk zou worden. Eindelijk voerden zij nog aan — en deze laatste beschouwing werd ook door vele leden der meerderheid gedeeld — dat men zich van het cijfer der bezuinigingen, die zonder benadeeling van de gewigtigste belangen des vaderlands tot stand te brengen zijn, niet een zoodanig overdreven denkbeeld moest vormen, als of daardoor het tekort over 1848, hetwelk dan toch werkelijk ten bedrage van ongeveer 10 millioenen bestaat, als van zelf zou kunnen verdwijnen.

— Morgen ochtend ten elf ure zullen de afdeelingen vergaderen, over de ontwerpen van wet betrekkelijk het Muntwezen.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In de Zitting van gisteren zijn de ontwerpen over het inkomen der Kroon en dat der Koningin-Weduwe, met algemeene stemmen (33) aangenomen.

Voorts is aan de orde het ontwerp betrekkelijk het Koloniaal batig slot over 1847. Eenige sprekers en ook Z. Exc. de Ministers van Koloniën en Marine hebben het woord gevoerd. De meesten en ook de Ministers waren zeer moeilijk te verstaan.

De Heer Taets van Amerongen dringt aan op de verbetering van het lot der slaven-bevolking in Oost-Indie, waaraan in 30 jaren door de Regering niets is gedaan.

Daarna brengt de Spreker eenige beschouwingen in het midden nopens het departement van koloniën, en wil daarop de aandacht gevestigd hebben, dat de persoon, die aan het hoofd van dit departement staat, moet zijn een groot genie, toegerust met zulk een verscheidenheid van kennis als hoogst zeldzaam in één persoon vereenigd is, en vraagt daarom: of men hier geen Raad van Koloniën moest oprigten, waaraan hij meent dat behoefte bestaat, ook omdat er tegenwoordig veel geschreven wordt over koloniën door personen, die òf nooit in Indie zijn geweest, òf van daar misnoegd zijn teruggekeerd.

Na het antwoord des Ministers, betrekkelijk dit laatste punt, heeft de Heer Taets nog aangemerkt, dat hij wel heeft bedoeld de daarstelling van een Raad van Koloniën, maar altijd met een Minister aan het Hoofd, en heeft daarbij tevens doen uitkomen de wenschelijkheid van eene openbare behandeling der koloniale aangelegenheden.

Het ontwerp is ten slotte aangenomen met algemeene (38) stemmen, en de beraadslaging over de ontwerpen: 1°. tot heffing van prov. opcenten in Noord-Brabant; 2°. tot invoering der Pharmacopoea Neerlandica en Ned. Apotheek, bepaald op morgen middag. — Daarna is de zitting opgeheven.

— In de Zitting van heden is het ontwerp tot heffing van provinciale opcenten in Noord-Brabant *aangenomen* met 21 stemmen tegen 1 (de Heer van Mierlo).

Vervolgens is beraadslaagd over het ontwerp tot invoering der Pharmacopoea Neerlandica en Nederlandsche Apotheek.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft medegedeeld dat de daartoe benoemde Commissie hare veelomvattende taak onlangs heeft voltooid en aan het Ministerie overgelegd de volgende ontwerpen:

1°. Omtrent het geneeskundig Staatsbestuur.

2°. Op de geregtelijke geneeskunde.

3°. Op de uitoefening der geneeskunde.
4°. Op de uitoefening der artsenijbereidkunde en den verkoop van geneesmiddelen.
5°. Op het examen tot toelating voor de uitoefening der geneeskunde en het beroep van Apotheker.

Thans worden die ontwerpen bij het departement van Binnenlandsche Zaken onderzocht; zoodra dat onderzoek zal zijn afgeloopen, zullen de ontwerpen naar den Staatsraad verzonden worden, om daarna onmiddelijk aan de wetgeving te worden aangeboden. Z. Exc. had zich gevleid dat dit nog in de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal zou hebben kunnen geschieden, doch ziet nu dat dit niet mogelijk zal zijn, zoodat de aanbieding van al die voordragten in de volgende zitting zal plaats hebben.

De voordragt is vervolgens met algemeene (32) stemmen aangenomen.

Daarna is de zitting opgeheven.

— *Uittreksel uit het Verslag, gedaan door de Gedeputeerde Staten, aan de Staten der Provincie Zuid-Holland, in de gewone Vergadering gehouden te 's Gravenhage, op Dingsdag den 3den Julij* 1849.

(Vervolg en slot van N°. 84.)

§ 35. Landbouw. De opbrengst van de tarwe was door de aanhoudende regens en harde winden, slechts matig.

De opbrengst per bunder was van 18 tot 30 mudden; de prijs was een geruimen tijd *f*6 à *f*6.75.

De Rogge daarentegen is meestal vóór de zware regens ingeoogst. De qualiteit was zwaar en goed. — In sommige districten berekende men de opbrengst van 25 tot 30 à 36 mudden per bunder. De prijs *f*4.50 tot *f*5.40.

De overige granen hebben een vrij goed beschot opgeleverd.

De uitvoer van Tarwe en Peulvruchten heeft meer dan gewone bedrijvigheid veroorzaakt.

Het Koolzaad heeft over het algemeen voldoende uitkomsten opgeleverd.

De prijzen, in het voorjaar gedaald, zijn later door aanzienlijke orders uit Duitschland, hersteld.

De uitzaaijing van Vlas was gering, door den aanwezigen grooten voorraad van 1847. Het beschot was niet groot, maar de hoedanigheid voldoende.

Bij weinig vraag voor het buitenland, is de voorraad buitengewoon groot en de prijzen zeer laag.

Ook het Lijnzaad heeft een gering en middelmatig product opgeleverd.

Ofschoon er grond bestaat om meer levendigheid in den handel van dit artikel te verwachten, vermindert echter de meekrapteelt, uit hoofde van de onvoordeelige uitkomsten, hetgeen te betreuren is, om de belangrijke arbeidsloonen, welke daarbij worden verdiend.

De ziekte onder de Aardappelen heeft ook in 1848 veel winter-aardappelen doen verloren gaan.

De Warmoezerijen hebben zeer vele en goede groenten opgeleverd, maar de berigten omtrent de vruchtboomen waren zeer ongunstig.

De Weilanden gaven zeer veel gras. De opbrengst van het Hooi was overvloedig en goed. De prijzen laag, van *f*14 à *f*16 de 1,000 Ned. ℔.

Over het algemeen is er veel en goede Boter gemaakt. Op sommige plaatsen schat men de hoeveelheid op een vijfde meer dan in 1847. De prijzen, ofschoon gewoonlijk lager dan toen, waren niet onvoordeelig. Veel Boter en Kaas wordt steeds verhandeld, zonder aan de markt te komen, die door opkoopers bij de bouwlieden wordt afgehaald, waarom de hoeveelheid moeijelijk is op te geven.

Te Leyden zijn in 1848 ter waag gewogen: 261,050 N. ℔ Boter, en 61,784 Ned. ℔ Kaas, en te Delft 573,860 Ned. ℔ Boter en 15,829 Ned. ℔ Kaas. De prijzen van de Kaas waren minder dan in 1847, maar er was meer, en de uitvoer in evenredigheid; dat ruim vergoeding gaf.

Sommigen schrijven de meerdere opbrengst daaraan toe, dat de boeren langzamerhand van hunne verkeerde gewoonten en vooroordeelen terugkomen en meer partij van hunne landen weten te trekken. Opmerkelijk zeker is het, dat, behalve die grootere opbrengst, nog, zoo veel meer jong vee, dan in vorige jaren kan worden opgefokt.

De toestand van het Rundvee is gunstig, doch de longziekte blijft heerschen.

De Paardenfokkerij gaat vooruit, zijnde er door goedgekeurde hengsten, gedurende 1848, gedekt 7,347 merriën. De handel was zeer levendig, de prijs voldoende.

De Schapen waren over het algemeen gezond, in sommige streken was de aanfokking bijzonder gunstig, in anderen bestaat het voornemen om de teelt uit te breiden, in verband met een verbeterd stelsel van landbouw.

Door de Hollandsche Maatschappij van Landbouw zal binnen Leyden op den 27sten, 28sten, 29sten en 30sten September van dit jaar eene algemeene Tentoonstelling van vee, voortbrengselen van en werktuigen voor den Landbouw gehouden worden.

Uit hoofde van de nuttige strekking van zoodanige Tentoonstellingen, en vermits de hier bedoelde de eerste zal zijn die op eene zoo ruime schaal in Nederland wordt gehouden, zijn de besturen verzocht, om de landbouwers tot het inzenden van vee en andere voortbrengselen te willen aanmoedigen.

§ 36. Visscherij. De Groote Visscherij heeft in 1848 eenen bemoedigenden uitslag opgeleverd. Immers, terwijl in 1845 waren aangebragt 1,263 lasten haring, in 1846 1,283 lasten, in 1847 met 115 schepen, 2,149 lasten, zijn in 1848 met 107 schepen ruim 2,900 lasten haring aangebragt.

Ook zijn in den zomer van 1848 door 77 schepen der vloot *twee* en door 10 *drie* reizen gedaan, hetgeen merkelijk meer is dan in de laatste jaren.

In 1848 zijn de Reeders zeer tevreden geweest, terwijl de ruimere vangst aanleiding gaf tot meerdere bedrijvigheid.

De voortbrengselen der Visscherij waren buitenslands niet ongewild, en de verspelde wijze van vervoer werkte gunstig daarop, terwijl het verbruik van haring, hetwelk hier te lande sedert eenige jaren zeer was afgenomen, thans weder eenigermate vermeerdert, waartoe de uitnemende hoedanigheid van den haring waarschijnlijk ten goede heeft medegewerkt.

Daar de veertiendaagsche vervroeging der Visscherij weder eenen gewenschten uitslag heeft opgeleverd, is voor dit jaar op nieuw hiertoe toestemming verleend.

Voor het loopende jaar is het volgend getal schepen ter haringvangst uitgerust geworden: Vlaardingen 67, Delftshaven 1, Zwartewaal 6, Middelharnis 4, Maassluis 13, uitmakende met 19 schepen in de Provincie Noord-Holland te huis behoorende, een totaal van 110.

De Steurharingvisscherij met 96 schuiten, heeft, ofschoon bij minder groote vangst dan in 1847, evenwel door hoogere prijzen zeer voldoende uitkomsten opgeleverd.

De Beug- of Hoekwantvisscherij daarentegen was zeer nadeelig, door aanhoudende stormen en invallende vorst. Eene Scheveningsche bomschuit is overzeild, en een hocker van Maassluis is vergaan. Over het algemeen is de staat van Hollands kleine Visscherij niet gunstig te noemen.

§ 37. Jagt en Visscherijen. Omtrent dit onderwerp vallen geene bijzondere opmerkingen mede te deelen.

Met deze § wordt het jaarlijksch verslag gesloten.

AMSTERDAM, 7 Augustus.

De reusachtige olifant in de diergaarde van het Zoölogisch genootschap Natura Artis Magistra is, nadat vroegere pogingen om hem door rottenkruid en Pruissisch zuur te dooden, mislukt waren, heden in den vroegen ochtend door een welbestuurd geweervuur moeten doodgeschoten worden. De herhaling zijner vlagen der zoogenaamde bronswoede en het afrukken der beugels, waarmede het dier in zijn hok bevestigd was, hebben dezen maatregel noodzakelijk gemaakt.

Daarentegen is de diergaarde verrijkt, met eene reusachtige landschildpad, ondanks haar verbazend gewigt, gaat zij vrij spoedig voort, en zoo lang zij in haren gang niet wordt gestoord, volgt zij meest al de paden.

ZALT-BOMMEL, 6 Augustus.

Heden is met 279 van de 537 stemmen tot Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gekozen, de Heer W. J. van Hoytema, Lid van het Hoog-Geregtshof te Utrecht.

ASSEN, 6 Augustus.

Als een bewijs van een krachtigen ouderdom kunnen wij mededeelen, dat H. Mulder, oud 93 jaren, wonende op het Aardsche Veld alhier, onlangs gedurende den namiddag in de nabijheid zijner woning het koorn van 3/4 mud lands heeft afgemaaid, terwijl zijn kleinzoon welde en zijn zoon de schoven bond. Eerst zou zijn zoon maaijen en hij zelf wellen, doch spoedig verklaarde hij liever te maaijen, nam de zeis en toonde, dat hij deze, niettegenstaande hij reeds 93 oogsten had beleefd, nog even goed als vóór drie kwart eeuw of in 1774, hoewel misschien niet minder krachtig, wist te hanteren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Augustus.

Eergisteren zijn bij de Wetgevende Vergadering de aangekondigde interpellatiën omtrent de expeditie tegen Rome gedaan. De Heer Arnaud uit het Arriège-departement, een der overgeblevene leden van de bergpartij, een zeer bedaard en geacht man, stelde de vragen voor. De Minister de Tocqueville antwoordde hem. Wat het verledene betreft, was hij in niet geringe verlegenheid, daar bijna niemand meer, waarschijnlijk hij zelf niet, de expeditie naar Rome goedkeurt. Ten aanzien van het vervolg deed hij de opmerkelijke verklaring, dat zoo de Paus in het bestuur en in de staatkunde geene aanmerkelijke verbeteringen brengt, bij vallen zal. Hij meende dat Frankrijk zijne overwinning niet kan laten uitloopen op eene blind en onverzoenlijk herstel. Na den Minister sprak nog de Heer Jules Favre. Op zijn' aandrang zijn de beraadslagingen tot de volgende zitting verdaagd.

In die zitting heeft hij al de misslagen van het ministerie opgenoemd, en gezegd dat Frankrijk zich, om zoo te spreken, als scherpregter van Oostenrijk laat gebruiken, en dat elke souvereiniteit, die hersteld wordt door geweld van vreemde wapens, verfoeid wordt.

De Minister van het Openbaar Onderwijs, de Falloux, beantwoordde den vorigen spreker, en trachtte de Regering te verdedigen. Hierop is de Zitting opgeheven.

— Gisteren is hier een telegraphisch berigt aangekomen, dat de vrede tusschen Oostenrijk en Piëmont geteekend was, en Oostenrijk had toegegeven om de Lombarden onder staatkundige vergiffenis te begrijpen.

SARDINIE.

TURYN, 2 Augustus.

Den 30sten ll. heeft de Koning de Kamers met eene troonrede geopend, welke zich onderscheidt door eene waardige en vrijzinnige taal. Hij vermaant daarin alle partijen tot eendragt, en drukt haar op het hart, dat de tegen-

spoeden, welke het der Voorzienigheid behaagd heeft op Piëmont te laten drukken, wel verre van de volksvertegenwoordigers neder te slaan, hen op nieuw behooren te bezielen met den noodigen moed, om, en in een zedelijk en in een stoffelijk opzigt, door goede wetten de wonden van het vaderland te heelen. Hij verklaart verder, dat de onderhandelingen met Oostenrijk op het punt waren om tot een gewenscht einde te worden gebragt. (*Zie het berigt onder Frankrijk.*)

ITALIË.

ROME, 28 Julij.

De tijdingen tot deze dagteekening behelzen niets belangrijks. Alleen wordt gemeld dat het muntpapier eene waarde-vermindering van 60 pCt. had ondergaan. Het misnoegen over de maatregelen van Oudinot betrekkelijk den geldsomloop, is ten top gestegen, en men ziet eene geduchte krisis te gemoet.

— De Regerings-Commissie uit Gaëta is hier nog niet aangekomen.

— Te Bologna is een besluit uitgevaardigd van den Pauselijken Commissaris, waarbij gedwongen koers aan het papieren geld gegeven wordt, en strenge straffen worden bepaald tegen hen, die zullen weigeren dit besluit te erkennen.

— De Groothertog van Toscane heeft den 28sten Julij zijnen plegtigen intogt in de hoofdstad Florence gedaan, na eene verwijdering van eenige maanden. Hij heeft aan onderscheiden Oostenrijksche officieren de Orde van Verdiensten geschonken, wegens de hulp die zij hem hebben verleend, om in zijne Staten te kunnen terugkeeren.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 4 Augustus.

Bem is met een geregeld corps van 8 à 10,000 man in Moldavië binnengedrongen. Elk oogenblik verwacht men de Magyaren voor Jassy. Het Russisch garnizoen aldaar bestaat uit slechts 100 invaliden, terwijl de geheele magt der Russen in Moldavië niet meer dan 10,000 man zou tellen.

De stemming in de Vorstendommen is daarenboven gunstig voor de Hongaren.

— Volgens eene tijding, in den nacht van 1 Augustus te Triest, door de oorlogsstoomboot Trieste aangebragt, staat Venetië op verschillende plaatsen in brand.

De Oostenrijkers wierpen onbemerkt batterijen op, op een der lagunen-eilanden, openden daar het vuur en bragten de bommen midden in de stad.

— Er is eene nieuwe ligting door de Oostenrijksche Regering uitgeschreven van 15 man op elke 10,000 zielen; hoewel dit contingent niet groot is, is het echter drukkend, wegens de vroegere recruteringen.

TURKYE.

SMYRNA, 23 Julij.

In deze stad is het berigt ontvangen, dat het arsenaal te Alexandrië met den geheelen voorraad door eenen brand is vernield, welke op zes plaatsen te gelijk was uitgebroken, waardoor eene schade van 40 mill. piasters was veroorzaakt. Men stelde als zeker dat de brand was aangelegd, zoodat en een streng onderzoek werd gedaan.

SYRIË.

Door de Vereenigde zorg van de Koningin van Engeland en den Koning van Pruissen is de eerste Protestantsche kerk binnen Jeruzalem voltooid. Deze Evangelische kerk is den 21sten Januarij dezes jaars, den dag, waarop vóór 7 jaren de eerste Protestantsche Bisschop aldaar aankwam, den Heer toegewijd. De Syrische Bisschop woonde met eenige zijner Priesters en Diakenen de plegtigheid bij, en scheen er een levendig belang in te stellen. Ook waren er vele leden van de Grieksche en Armenische geestelijkheid tegenwoordig. De Bisschop Gobat heeft gepredikt over de woorden der profetie: *Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden voor alle volkeren.* (Jes. LVI: 7b).

STADS BERIGT.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, — gelet hebbende op het 2de en 3de Hoofdstuk van het Reglement voor het Bestuur dezer Stad, gearresteerd bij Zijner Majesteits besluit van den 4den Januarij 1824, No. 108, alsmede op de dispositie van HH. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland van den 8sten Januarij 1830, waarbij is medegedeeld, 's Konings besluit van den 24sten December 1829, No. 123, houdende bepalingen omtrent de *jaarlijksche* vervulling der buitengewone vacatures in de Kies-Kollegiën, — brengen bij dezen ter kennis van derzelver ingezetenen, dat, ten einde het Kies Kollegie op den 30sten September aanstaande, voor de daarin veroorzaakte buitengewone vacatures weder aan te vullen, op den 31sten Augustus aanstaande, aan de stemgeregtigden, biljetten ter invulling zullen worden rondgezonden, benevens eene naamlijst der personen, die de vereischten bezitten om tot kiezers te kunnen worden benoemd; welke stembiljetten, na behoorlijk te zijn ingevuld, eigenhandig geteekend en gesloten, op den vierden dag na de rondzending, van wege dit Kollegie, door de stads-boden, aan de huizen zullen worden opgehaald in eene geslotene kist; terwijl degeen, welke zijn biljet niet gereed ter afgifte zal hebben, gehouden wordt ditmaal te hebben afgezien van de uitoefening van zijn stemregt.

Dat gemelde naamlijst, zoowel als die der stemgeregtigden, van heden tot den 14den Augustus aanstaande, de Zondagen uitgezonderd, 's morgens van 10 tot 1 uur, ter visie van het publiek zal liggen ter Secretarie dezer Stad, ten einde aan een' ieder, welke vermeenen mogt ten onregte daarvan te zijn afgelaten, gelegenheid tot doleantie te geven, en alzoo zijn naam nog op dezelve, of op eene van beide zoude kunnen worden geplaatst, doch welke lijsten op den gemelden 14den Augustus finaal zullen worden gesloten.

En opdat niemand onwetend zoude zijn, zoo van hetgeen vereischt wordt om stemgeregtigd te zijn, als om tot kiezer benoemd te kunnen worden, wordt bij deze herinnerd aan de navolgende artikelen van het meergemeld Reglement:

»Art. 2. Voor stemgeregtigden worden gehouden zij, die ten minste gedurende het laatst verloopene jaar ingezetenen der stad of van derzelver grondgebied geweest, en nog werkelijk op het oogenblik zelve ingezetenen daarvan zijnde, den ouderdom van 23 jaren hebben vervuld, jaarlijks in de verponding en verdere beschrevene Rijksmiddelen, buiten het patentregt, betalen niet beneden de *zeven en twintig gulden*, aan de wettelijke verpligtingen aangaande de nationale militie, naar aanleiding der grondwet, op hen gelegd, tot op het oogenblik toe, hebben voldaan, en niet vallen in de termen van uitsluiting, bij het volgende artikel bepaald.

»Art. 3. Van de uitoefening van het stemregt zijn uitgesloten zij, die in dienst zijn, of pensioen genieten van eenige vreemde Mogendheid, buiten autorisatie des Konings; die zich in staat van geregtelijke interdictie bevinden, alsmede die, aan welke geregtelijk een raadsman is toegevoegd; die in staat van faillissement zijn; die cessie van hunne goederen gedaan hebben; die een crimineel vonnis hebben ondergaan, door geene nadere uitspraak of beslissing krachteloos gemaakt; die ten tijde van de stemopneming nog in staat van criminele beschuldiging zijn.

»Art. 4. In de beoordeeling der al of niet bevoegdheid tot uitoefening van het stemregt, naar gelang der betaald wordende jaarlijksche som in de bovengemelde belastingen, zal alleen in aanmerking worden genomen het montant, waarop men in die belastingen is aangeslagen, onverschillig, of de goederen in de stad zelve, of elders binnen het rijk gelegen zijn, en of de daarvoor te betalene belasting al of niet, in eene andere gemeente wordt voldaan; zullende echter diegenen, welke derzelver belasting-betaling in eene andere gemeente ten deze zullen willen doen gelden, verpligt zijn, om daarvan vooraf aan het Stedelijk Bestuur kennis te geven, en des gevorderd, aan dat Bestuur de bewijzen van die betaling te vertoonen.

»Art. 5. De belasting wegens panden, in compagnieschap bezeten, opgebragt wordende, zal aan ieder eigenaar voor zijn aandeel worden toegerekend, mits de personen, welke daaruit hunne stemgeregtigdheid of bevoegdheid tot het kiezerschap zouden willen ontleenen, werkelijk als mede-eigenaars van zoodanige panden op de registers der Ontvangers van de directe belastingen bekend staan.

»Art. 6. Wat aangaat het bedrag van belastingen wegens verhuurd wordende huizen of andere eigendommen, waarvoor de eigenaars zijn aangeslagen, doch door de huurders aan hen restitutie geschiedt, zal dit bedrag onder de opbrengst der eigenaren blijven, als alleen daarvoor bij de Ontvangers bekend staande.

»Art. 7. Zij, welke gehuwd zijn, hetzij in gemeenschap van goederen, of daar buiten, met vrouwen, die de bepaalde somme in de bovengemelde belastingen opbrengen, zullen, ofschoon ter zake van hunnen eigen aanslag niet bevoegd, niet te min ter uitoefening van het stemregt worden toegelaten, wanneer zij de overige vereischten in zich vereenigen; zooals ook de vader van een minderjarig kind, hetwelk de bepaalde somme in de belastingen opbrengt, wanneer hij uit eigen aanslag niet reeds tot het stemregt mogt bevoegd zijn, tot de uitoefening van hetzelve zal toegelaten worden, indien hij de overige vereischten bezit, hetgeen evenzeer het geval zal zijn ten opzigte van een meerderjarigen zoon of eenen der meerderjarige zoons van eene moeder-weduwe, welke zich in gelijk geval bevinden mogt.

»Art. 8. Zoodanige moeders-weduwen, welke verlangen zouden, dat die uitoefening geschiede, zullen verpligt zijn dengenen van derzelver zoons, door wien zij, bij voorkomende gelegenheden, de uitoefening tot weder opzeggings toe zouden begeeren verrigt te hebben, aan het Stedelijk Bestuur kenbaar te maken, om daarvan de noodige aanteekening te kunnen houden tot narigt; terwijl het voorschreven Bestuur de moeders-weduwen, voor zoo verre die aan hetzelve mogten bekend zijn, of door hetzelve ondersteld worden in de termen te dezen te verkeeren, met de voorenstaande bepaling zal bekend maken.

»Art. 9. Het zal onverschillig zijn, of de opgegevene zoon gehuwd of ongehuwd is, en al of niet bij de moeder-weduwe inwone, mits hij den ouderdom van 23 jaren vervuld hebbe, en alle verdere vereischten (dat omtrent de belastings-betaling alleen uitgezonderd) in de stemgeregtigden gevorderd wordende, bezitte, voor zoo verre hij namelijk niet reeds uit eigen hoofde het stemregt uitoefent, daar er door eenen persoon niet meer dan eene stem kan worden uitgebragt.

»Art. 10. De zes voorgaande artikelen zijn ook tot de bevoegdheid, om tot het kiezerschap te worden benoemd, toepasselijk, behoudens de verdere vereischten der kiezers, volgens de bepalingen van art. 23 van dit Reglement.

»Art. 20. Indien er, ter gelegenheid der stemming voor kiezers, ter vervanging van het gewone aftredende een derde, ook tevens voor de vervulling van buitengewone vacatures in het Kiezers-kollegie wordt gestemd, en er dus wordt gestemd voor een getal kiezers-plaatsen dat der gewone aftreding te boven gaande, zullen de personen, ten getale als de gewone vacatures bedragen, welke de meeste stemmen zullen hebben bekomen, beschouwd worden als ter vervulling der gewone vacatures te zijn benoemd, en diegenen welke op dezelve personen in betrekkelijke meerderheid van stemmen zullen volgen, ten getale als de buitengewone vacatures bedragen, worden beschouwd ter vervulling dier buitengewone vacatures te zijn benoemd, met dien verstande, dat, wanneer de nog overgeblevene termijn van zitting van de gewezen kiezers, door wier gemis de buitengewone vacatures zijn ontstaan, verschillend mogt zijn, alsdan diegeen der benoemden voor deze buitengewone vacatures, welke het eerst in voege vorengemeld de betrekkelijke meerderheid zal hebben bekomen, geacht zal worden verkozen te zijn ter vervulling van de buitengewone vacature, waaraan nog de langste termijn is verknocht, en zoo vervolgens bij afdaling.

»Art. 22. Een derde deel der kiezers zal om de drie jaren naar toerbeurten aftreden; de aftredenden zijn echter weder verkiesbaar enz.

»Art. 23. Niemand kan binnen de Stad kiezer zijn, ten zij hij den ouderdom van 25 jaren heeft vervuld, binnen het Rijk of deszelfs kolonien geboren is, of brieven van naturalisatie bekomen heeft, of wel bij wetduiding voor Nederlander gehouden wordt, binnen de Stad stemgeregtigd is, en voor een' inboorling der Stad, of met eene burger-dochter gehuwd zijnde, gedurende de laatste drie jaren, en voor een' inboorling van het Rijk of genaturaliseerden gedurende de laatste zes jaren, Stads ingezeten is geweest, (zonder dat echter afwezenheid ten gevolge van bedieningen door of van wege den Koning opgedragen, in deze hinderlijk zal kunnen zijn) en voorts jaarlijks in de verponding en verdere beschrevene Rijksmiddelen, buiten het patentregt, en den voet der stemgeregtigden, betaalt eene som van ten minste *honderd en vijf gulden*.

»Tot kiezers zullen daarenboven niet kunnen worden benoemd zij, die van eenig ambt, post of bediening, door den Koning mogten zijn ontzet, of wel

ontslagen, anders, dan met vermelding, dat zoodanig ontslag op hun verzoek, of honorabel is gegeven, zoo lang zij door den Koning van de onbevoegdheid om benoemd te worden, niet zullen zijn ontheven.

»Ook zal tot kiezer niet kunnen benoemd worden hij, die aan eenen reeds benoemden kiezer in den eersten of tweeden graad van bloedverwantschap, of zwagerschap bestaat. Twee personen, zich zoodanig bestaande, te gelijker tijd wordende benoemd, zal het lot tusschen hen beslissen; terwijl voorts de bepalingen van art. 48, 49 en 50, ook in deze zullen toepasselijk zijn.

»Art. 48. Voor aan elkander verzwagerden zullen te dezen opzigte niet gehouden worden zij, wier huisvrouwen elkander in een' der gemelde graden bestaan." enz.

»Art. 49. Opkomende verzwagering gedurende het zitting hebben, zal van het gevolg zijn, dat hij, die de verzwagering veroorzaakt, zal moeten ophouden verdere zitting te hebben.

»Art. 50. Indien de vrouw, door welke de verzwagering is ontstaan, overleden is, zal de zwagerschap gerekend worden op te houden."

EXTRACT *uit het Koninklijk besluit van den 24sten December* 1829, N°. 123.

De *buitengewone* vacatures, welke, het zij door overlijden, vertrek, of andere omstandigheden, in de stedelijke Kies kollegiën, mogten ontstaan, *telken* Jare in den loop der maand September, genoegzaam tijdig vóór het tijdstip bij art. 26 der Stedelijke Reglementen, tot de bijeenroeping der Kiezers bepaald, en alzoo vóór de eerste week van de maand October, zullen moeten worden vervuld, op de wijze, voorgeschreven bij art. 12 en volgende van die Reglementen.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij HH. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 30sten Julij 1849.

DU RIEU,

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

'sGRAVENHAGE, 8 Augustus. De Kerkeraad der Herv. Gemeente alhier, heeft ten gevolge van het bedanken van Ds. van Oosterzee, het volgende drietal gemaakt: DD. Blaauw, te Leeuwarden; Broedelet, te Gouda; Oort, te Broek in Waterland.

MIDDELBURG, 6 Augustus. Door de Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente alhier is uit het vroeger vermelde drietal, tot Predikant beroepen N. Beets, Th. Dr. en Pred. te Heemstede, en zulks ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het vertrek van Ds. J. F. Kuyper, naar Leyden.

208ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

11de Trekking. N°. 5342 een prijs van *f* 1000.

12de » N°. 12431 een prijs van *f* 5,000. N°s. 7169 en 19981, een prijs van *f* 1000.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: M. HOOS,

Genees-, Heel- en Verloskundige,

MET

A. J. PARMENTIER.

LEIDEN,

8 Augustus 1849.

Eenige Kennisgeving.

Het GEMEENTEBESTUUR van *Soeterwoude*, in aanmerking nemende dat de Kermis van *Leyderdorp* gewoonlijk ook geldt voor den Kermistijd aan den Hoogen Rijndijk en in de Weypoort onder *Soeterwoude*, verwittigt elken belanghebbende, dat, vermits er in dit jaar **geen Kermis** zal plaats hebben te *Leyderdorp*, voor de beide gezegde Gebuurten onder *Soeterwoude* ook in dit jaar **geen Kermistijd** wordt toegelaten.

TE HUUR,

op een' voornamen stand binnen *Leyden*, **twee Gemeubeleerde BENEDEN-KAMERS** en **SUITE**, en eene **BOVEN-KAMER**, met het gebruik van eenen fraaijen **TUIN.** Nadere informatie te bekomen onder Letter H, bij de Boekhandelaars H. W. HAZENBERG & COMP,

TE HUUR,

voor een' bejaarden HEER of DAME, **twee KAMERS**, gemeubeleerd of niet, bij lieden zonder Kinderen, op eenen der vrolijkste standen dezer Stad. Huiselijk verkeer en kost kan men des verkiezende genieten. Adres met *Franco brieven*, onder Letter B, bij den Boekhandelaar BROER VAN DIJK, te *Leyden*, bij wien een **LOOPJONGEN** gevraagd wordt, die tevens **Boeken** kan innaaijen.

In de ***Vermicelfabriek*** van SANDER & BARNING, in de Witte Laan buiten de Koepoort te *Leyden*, is mede te bekomen het aldaar in depôt gevestigde Geneeskundig goedgekeurd Aromatiek voorbehoedend **CHOLERA-BITTER**, uitgevonden door Dr. ACHONNOUGH, te *Londen*, ten gebruike in Liqueur of Wijn, à 25 Cents het Fleschje. Grossiers en Slijters genieten bij grootere aanvragen een aanzienlijk rabat. *Brieven franco.*

VERKOOPING in de Stads-Bank van Leening te Leyden, op Dingsdag den 14den Augustus 1849, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand April 1848.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

W. M. G. HEUKENSFELDT, Makelaar, zal als last hebbende van zijne Principalen, op Dingsdag den 14den Augustus 1849 en volgende dagen, in het Lokaal voor Publieke Verkoopingen, door Notarissen, op den Singel bij de Gasthuismolensteeg, N°. 113 te *Amsterdam*, ten overstaan van den Notaris A. TALL, verkoopen:

Heldere fijne **PAARLEN**, eene aanzienlijke partij **JUWEELEN, KORALEN en GESTEENTEN**, waarbij zeer zuivere losse en gezette **Diamanten** en **Brillanten**, en ongemeen groote Bloed- en Oriëntale Granaten Koralen; vele **ZAK-HOROLOGIEN**, in Gouden en Zilveren Kasten, waarbij Patent Levers, Cylinders, Savonnet, Repetitie en anderen; mitsgaders eene belangrijke hoeveelheid **GOUD en ZILVERWERK**, meerendeels in modernen smaak. Alles geheel en alleenlijk nagelaten door wijlen den Heer M. M. MONNIKENDAM, in leven *Koopman in Juweelen, Goud en Zilver te Amsterdam.*

Breeder volgens Notitie, in tijds bij gemelden Makelaar à 10 Cents voor de Armen te bekomen, en twee dagen vóór de Verkooping te zien.

Het krachtdadigste middel tegen Jicht en zinkingen zijn de Zalf en Pillen van Holloway.

Meestal ligt de oorzaak dezer ongesteldheden in den tot ontsteking geneigden aard van het bloed, vergezeld van slechte spijsvertering, vermoeidheid en groote verzwakking, een bewijs van den ongeregelden omloop en verspreiding der sappen en des bloeds, hetwelk deze smartelijke ongesteldheden zeer vermeerdert en verslimmert. De *Pillen van Holloway* zijn van een zoo zuiverenden aard, dat eene geringe hoeveelheid daarvan, bij tijds genomen, jicht en zinkingen zullen voorkomen. Ook zal een ieder, die werkelijk aanvallen van jicht en zinkingen heeft, met vrucht de *Zalf van Holloway* gebruiken, welker krachtige uitwerking, vereenigd met die der *Pillen*, een zeker herstel ten gevolge hebben.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 8 AUGUSTUS.

		Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$52\frac{5}{8}$	$52\frac{15}{16}$	$52\frac{13}{16}$
Dito Certificaten	» 3 »	$61\frac{1}{2}$	$61\frac{5}{8}$	$61\frac{9}{16}$
Dito dito	» 4 »	$80\frac{3}{4}$	$80\frac{7}{8}$	$80\frac{7}{8}$
O. I. Leening	» 4 »			
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	83		
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	$155\frac{1}{2}$		
Haarlemmermeer	» $4\frac{1}{2}$ »	$99\frac{3}{8}$		
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	$77\frac{1}{2}$		
Oblig. Holl. Spoorweg Maats.	»			
BELGIE, Certificaten	» $4\frac{1}{2}$ »	80		
Dito dito	» $2\frac{1}{2}$ »			
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$44\frac{3}{8}$	$44\frac{3}{4}$	
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	» 5 »	$12\frac{5}{8}$	$12\frac{3}{4}$	$12\frac{5}{8}$
Dito dito Onbep. Stukken	» 5 »	$11\frac{7}{8}$	$12\frac{1}{4}$	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$27\frac{1}{8}$	$27\frac{1}{4}$	$27\frac{3}{16}$
Coupons Ardoins		$8\frac{5}{8}$	$8\frac{7}{8}$	
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	30		
Dito dito	» 4 »	$31\frac{1}{8}$	$31\frac{1}{2}$	
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$103\frac{3}{4}$	$103\frac{1}{4}$	
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	103	$103\frac{1}{8}$	
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	91		
Dito bij HOPE	» 4 »	$84\frac{1}{8}$		
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	$81\frac{15}{16}$	83	
Certificaten te Hamburg	» 5 »	$92\frac{3}{4}$		
Inschrijving in Assign.	» 6 »			
Certificaten van dito	» 6 »	$62\frac{1}{2}$		
POLEN, Certificaten	» 4 »			
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 300 *f*			
Dito dito	» 500 »			
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »			
OOSTENRIJK, Oblig. Ween. Bank.	à 5 pCt.			
Idem	» 4 »			
Oblig. Metalliek	» 5 »	74	$74\frac{1}{4}$	
Idem	» $2\frac{1}{2}$ »	$39\frac{1}{8}$	$39\frac{1}{4}$	
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839	» 250 »			
NAPELS, Certif. bij LAM. & BOUW.	à 5 pCt.			
BRAZILIE, 1843	» 5 »	83		
MEXICO,	» 5 »	$26\frac{5}{8}$	$26\frac{3}{4}$	$26\frac{5}{8}$
AMERIKA,	» 5 »			
Dito Bankactiën				
GRIEKENLAND,	» 5 »	$5\frac{11}{16}$		
VENEZUELA,	» $2\frac{1}{2}$ »	$25\frac{7}{8}$	26	

Koers van het Geld: Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.